

A KOMMUNISTA FORDULAT. A RÁKOSI-DIKTATÚRA KIÉPÜLÉSE

1. 1946-ban megalakult a Baloldali Blokk: MKP, SZDP, NPP részvételével

- Cél az 1945-ös választáson győztes FKGP felbomlasztása (szalámitaktika ⇒ folyamatos támadásokkal, „szeletenként” elfogyasztani az ellenfelet)
- Eszközök:
  - ⇒ **B-listázás**: lényegében ugyanaz, mint az Igazoló Bizottság ⇒ 60 000 embert elbocsátottak, zömmel FKGP képviselőket.
  - ⇒ **Rajk László** felügyeletével megtörtént a **civil szervezetek** (cserkészlet, vallási csoportok) **feloszlatása** ⇒ lényegében tönkretették a demokrácia alapsejtjeit.

2. 1946 végén lezajlottak koholt vádak alapján az első politikai perek:

- **Kovács Bélát** (az FKGP elnöke) a szovjetek elhurcolták.
- **Nagy Ferenc** miniszterelnök Svájcban tartózkodott, a készülő per miatt nem is térhetett haza.

tagjainak elvesztésével a kisczadapárt úgy elfogyott, mint a felszeletelt szalámi

3. A kékcédulás választás (1947)

- a kommunisták az ún. **kék cédulákkal elcsalták a választásokat** (hamis cédulák leadása, többen több helyen is leszavaztak stb.)
- a KMP **így is alig nyerte meg a választásokat** (22%-ot szerzett meg)
- a kommunisták győzelme után megkezdődött a diktatúra kialakítása

4. A Rákosi-diktatúra

- **nevét Rákosi Mátyásról kapta** (gúnyneve: „Borzas Mátyás”)
- **Mindenben a Szovjetunió a minta**: Rákosi, a bölcs vezér, Sztálin legjobb tanítványa ⇒ hasonló személyi kultusza volt, mint Sztálinnak, pl.
  - ⇒ **óriási méretű képek**, poszterek
  - ⇒ Rákosit **dicsőítő nóták**
  - ⇒ ütemes **vastaps, éljenzés** Rákosi neve hallatán
  - ⇒ iskolai anyagok (pl. matekpélda) Rákosiról stb.

A diktatúra jellemzői:

a) Egypártrendszer kialakítása:

- **A szociáldemokraták beolvasztása:** 1948. június: az MKP és SZDP egyesítése **Magyar Dolgozók Pártja** néven (MDP).
- Proletárdiktatúra jött létre a „négyesfogat” vezetésével, tagjai: **Rákosi Mátyás:** pártfőtitkár, **Farkas Mihály:** az erőszakszervezetek (honvédség) vezetője, **Gerő Ernő:** gazdasági ügyek intézője és **Révai József:** kulturális nagyfőnök.

Rákosi Mátyás

Gerő Ernő

Farkas Mihály

Révai József

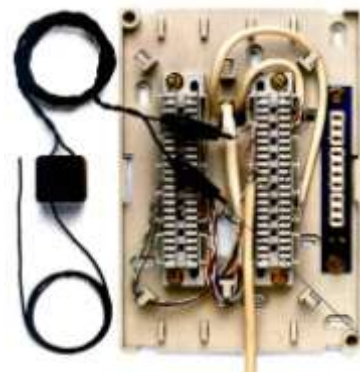
- a **Hazafias Népfront megalapítása:** magába olvasztotta az összes pártot, a **pártok önállósága megszűnt, szavazni csak a Népfontra lehetett.** (választáskor egy rubrikából egyet lehetett választani...)

b) Támadás az egyházak ellen („klerikális reakció”)

- **Mindszenty József** hercegprímást támadták leginkább ⇒ be is börtönözték.

c) Belső kirakatpercek (⇒ az ítélet már előre meghozott, az egész per színjáték) :

- „*az osztályharc éleződik, a legnagyobb ellenség sorainkban bújik meg*” (Sztálin)
- **terror bevezetése**, melynek irányítója az **ÁVO:** Államvédelmi Osztály (belügyminisztériumon belül), majd az **ÁVH:** Államvédelmi Hatóság lett **Péter Gábor** vezetése alatt
- pl. **Rajk László és társainak kivégzése:** jugoszláv kémnek titulálták őket
- a perbefogások kb. 1 000 000 főt érintettek.
- büntetések: **kényszermunkatábor** (Recsk), vagy **internálás** (kitelepítés a Hortobágyra).

ÁVH telefonlehallgató

Mindszenty József

A recski munkatábor bejárata

d) Gazdaságpolitika szovjet mintára

- **túlzott, erőltetett iparosítás:** „*A vas és acél országa*”
  - ⇒ **szocialista iparvárosok** megépülése: pl. Sztálinváros, (Dunaújváros), Komló, Ajka, Dorog. Leninváros (Tiszaújváros), Oroszlány, Kazincbarcika
  - ⇒ a jövedelmek 25%-át **hadiiparra** költötték.

1950: valahol Dunapentelén

Ebéd Sztálinváros építése közben

- **Kolhozosítás a mezőgazdaságban**

- ⇒ a kisbirtokokból **szövetkezeteket hoztak létre**, erőszakkal beléptetve a gazdákat. (TSZCS = termelőszövetkezeti csoport)
- ⇒ a 25 holdnál nagyobb földek gazdáit kulákoknak nyilvánították ⇒ kitelepítették őket.
- ⇒ **erőszakos terménybeszedések:** a „**padláslesöprés**” időszaka: elvették még a vetőmagokat is ⇒ a **diktatúra mélypontja: Magyarország élelmiszer behozatalra szorult!**

„Padláslesöprés”

Beszolgáltatás

A diktatúra, a terror és az elhibázott gazdaságpolitika együttesen **gerjesztette az 1956-os forradalom kitörését.**